

Polov - preuzetost in
Osijek - arhiv

Dragi Tonči !

Već se nekoliko dana spremam, da Ti potvrdim Tvoja pisma ad. Šarengrad i one upravljene meni i drugu Bergmanu, ne hitni poslovi, pa mala gripa i redovne obznanosti pomogle su mojoj plan pisanja. Osim toga htio sam malo razmisliti o svemu, pa sam konačno danas u kondiciji da Ti odgovorim.

Drug Bergman i ja rado smo prihvatili onu drugu alternativu za Šarengrad. Ostalo je samo na meni, da sugeriram drugu C. ideju, a da gaveć u početku ne učinim maledušnim. Ne nedajutim on se jednoga dana stvorio kod mene u muzeju s gotovim planom. Zbirka će biti privatnog karaktera a on će je prema mojoj sugestiji registrirati kod Konzervatorskog zavoda u Zagrebu. Samo molim, da mu dademo neke upute zbog aranžmana u postavi. Tako je i on unaprijed bez ikakvih debata odlučio učiniti ono, što Ti i mi želimo. Pa sada stvar ide u reu. Drug Bergman je saglasan, da mi ja pomognem koliko je to u okviru naše mogućnosti. Pa ćemo onda dalje vidjeti kako se stvar razvija. Toliko o Šarengradu.

Ja sam prošle nedjelje održao u sklopu sanitarne ekipe na težajevina higijeničara na terenu u Šarengradu i Bapskoj predavanja o značenju čuvanja naše kulturne bastine na selima. Svi su bili zaočuvani. Danas na večer idem u Berovo, da pred sindikalnom podružnicom govorim "Kroz historiju Berova i Vukovar".

Tvoje saopćenje zbog Drž. arhiva vrlo me iznenadilo. Ja sam prije od prilike godinu dana sasvim jasno i razumljivo dogovorio s arhivom Butercem u Osijeku u prisutnosti dra Firingera, da sam pripravan raditi u osječkoj ispostavi arhiva kada se nakon penzioniranja preselim u Osijek.

I tu nebi mogao ništa dodati ni oduzeti. Ja znam, da je stanje s arhivom Firingerom napeto. Uzroke nepojmim. Firinger je vrlo vrijedan i korektan drug. Međutim su sve te nesuglasice s centralom nastale zbog toga, jer mi nije omogućen drugarski i tješnji kontakt s drugovima u Zagrebu.

Ja se nikako ne bi mogao prihvatiti premeštaja na mjesto dra Firingera iz važnih razloga. Prvo ne bi htio biti onaj, koji će zamijeniti dra F. jer sam njegove vrlo sprigatelj i ja ga poštujem. Konačno naš je dogovor bio jasan. Ja sam trebao kada odem u penziju kao honorarac saradivati s njime. Drugo, dr. Firinger je vrlo uvažena politička ličnost u Osijeku. Ako dodje do smijene ja bi imao vrlo tešku situaciju, koje ne bi koristila ni meni ni ustanovi za njen daljnji prosperitet. Treće, ja u O ne bi mogao dobiti stan. Kod tasta stanovati nemogu, jer mi je jedan dio stana oduzet, a čekati 6 mjeseci dok se nađe stan, to više ne bi mogao finansijski izdržati. Konačno ja sam i u godinama, gdje je stalno živjeti glavna baza za intenzivan rad u zvanju.

Ja sam o toj Tvojoj vijesti informirao i druge u Savjetu. Naglasio sam, da sam svjestan svoje zadaće ovdje u Vukovaru, da želim preorganizirati muzej i postaviti ga na naučne noge. To će još potrajati 2-3 godine. Onda sam zrio za penziju. Onda ću nakon što sam miadju silu uveo u posao, valjda napustiti Vukovar, kojega sam i zavolio, i onda stojim osječkom Arhivu na raspolaganje kao honorarni perzioner pod rukovodstvom druga Firingera. Molim, da o tome svemu odmah obavijesti drugaricu prof. Aranješ, da vidi situaciju. Svakako sam informiran, da ćemo ovdješnji drugovi u Savjetu, u GNO i komitetu pomoći, da ustanem ovdje. Ja sam se u svom životu dosta serio pa mislim, da je moje gore obrazloženje ispravno.

Hvala za Tvoj razgovor s arhivom Vejnovićem. Molim, teleforniraj mi, da ću radi miniaturna odgovoriti danas ili sutra. Tražim moje dragocijene

Polov -
Firinger -
Osijek

bilješke iz Osijeka, koje su imale bezbroj detalja iz osječkih prava-
tnih zbirki prije početka rata, ne nemogu ih nikako naći. Vjerujem,
da su negdje zametnute. Kada ih nađem, a te će biti danas ili sutra
odgovorit ću odmah na upit.

Bio sam u Dalju i dobio vrlo lijepe stvari od gdje udeve Regulić.
Osim toga nabavio sam rimske iskopine od kojih je prekrasan je-
dan besprikeran čup 45 cm vis.

U pogledu zbirke II. kongres KPJ i NOB još neznamo kako će se
taj problem riješiti. Drug Majski sekretar komiteta bio je nedavno
zbog toga u Beogradu. Drug Salaj obećao je, da će skoro doći ovamo,
pa ćemo onda vidjeti. Svakako će zbirka II. kongresa biti, u Radni-
čkom domu. Za NOB još nije pala odluka. Čim to bude, ja ću Te odmah
informirati.

Molim, odgovri mi, da li smatraš potrebnim, da ove, dođem u Zagreb
zbog arhiva. Možda bi se to najbolje riješilo na licu mjesta
s drom Matasevićem.

Srdačno Te pozdravija drug Bergman, a osobito Tvoj

8./III.1953.

Obavijestio obavljen u Osijeku
16. III. 53 —